

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Koolivõrgu prognoos 2020 - kui palju koole oleks Eestis tarvis?

11.15 - 11.20 Avasõnad
11.20 - 12.45 Ettekanded
12.45 - 13.15 Paus
13.15 - 14.00 Arutelu

Arutelul osalevad: **Tiia Teppan**, Tartu abilinnapea, **Siim Suursild**, Audru vallavanem, **Kalev Härk**, Valga linnapea, **Rivo Noorkõiv**, OÜ Geomedia juhataja, **Kalle Küttis**, HTM koolivõrgu juht, **Laura Kirss**, Praxise analüüsi autor

19.06.2014 Tallinn

Eelmisest koolivõrgu prognoosist tänaeni

Laura Kirss

19.06.2014

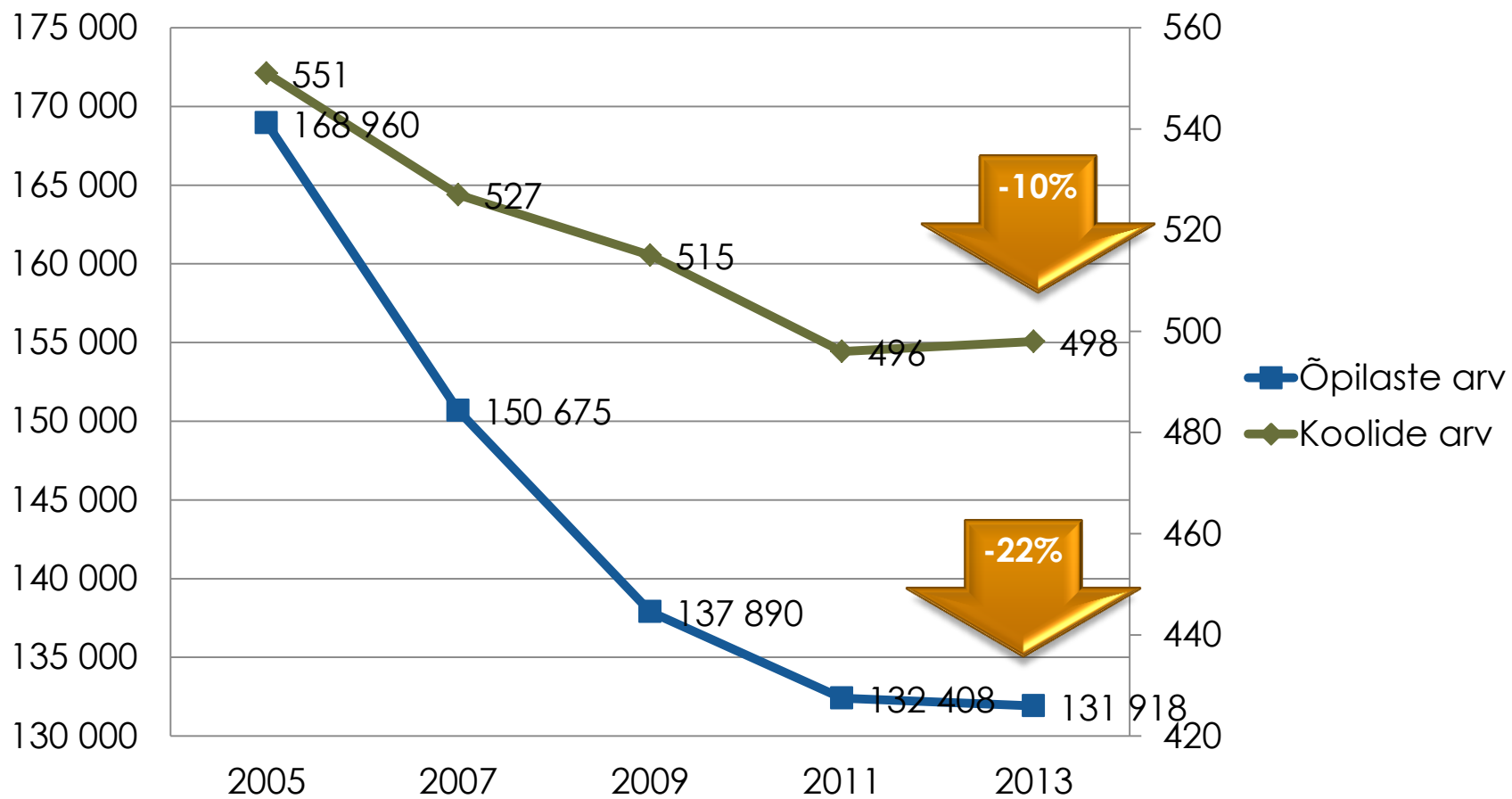
Lähteülesanne

- Hinnata 2005.a prognoosis rakendumist
 - mil määral on stsenaariumid realiseerunud?
 - millised on olnud KOVide koolivõrgu kujundamise praktikad ja kogemused?

Kuidas tegime?

- EHISe andmete analüüs koolivõrgu muudatuste kohta 2005-2013 (ainult tavaüldhariduskoolid)
 - analüüs maakondade ja asulatüüpide kaupa
 - kõrvutamine Praxise 2005.a ja hilisemate HTM maakondlike prognoosidega
- Maakondades toimunud koolivõrgu arengu- ja otsusetegemise protsessi kirjeldus
 - Intervjuud maakondades OVLi ja maavalitsuse esindajatega (15 arutelu-kohtumist)

Koolivõrgu taust

2005-2013 muudatused

(2009. a täpsustus prognoos MK kohta)

- 2013. aastal oli Eestis kokku 498 kooli
 - Erinevus prognoosist enam kui 100 kooli võrra
 - 8 aastaga koolide arv vähenenud 53 kooli võrra (muutus tegelikult rohkem olnud)
 - Muutused toimunud peamiselt G12 ja A6 koolide arvelt
 - Maakonnakeskustes muutused käimas, veel ei avaldu numbrites

Muutuste iseloom

- 2009. a maakondliku prognoosiga võrreldes:
 - Hõrealadel koolide arv veerandi võrra suurem kui prognoositud, **kooliastmete sulgemine tegemata**
 - Keskmiselt asustatud aladel on koolide arv ligi kolmandiku võrra suurem kui prognoositud, suurim **erinevus G12 koolide puhul**
 - Tihealadel mõne stsenaariumi osas prognoosiga sarnane koolide arv saavutatud, kuid **struktuurne erinevus (G12 vs G3)**

KOVide koolivõrgu strateegiad

- Enamasti iseloomulik **vabaareng**
 - Kohati ka *status quo* strateegia
- Prognoosi mittetäitumisel erinevad põhjused, aga eelkõige majanduslikud
- Maakonnakeskustes toimunud süstemaatilisemat planeerimist
 - Ühel omanikul kergem otsuseid langetada
- Keskmise asustustihedusega KOVides suur soov säilitada G12, keeruline kokkuleppeid saavutada

Edutegurid

- Oskuslik selgitustöö ja kaasamine enne otsust
- Muudatuste seostamine uute võimalustega
- KOVide ühinemine
- Ajaloolised tegurid (nt kool olnud varem madalama astme kool)

Tänan!

Laura.Kirss@praxis.ee

POLIITIKAUURINGUTE KESKUS

PRAXIS

CENTER FOR POLICY STUDIES

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL
TALLINN UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

Koolivõrgu prognoos 2020 - kui palju koole oleks Eestis tarvis?

Kaire Põder

19.06.2014

Analüüsi eesmärk

- Selgitada välja, **kui palju põhikoole ja gümnaasiume** oleks Eestile 2020. aastal tarvis, arvestades etteantud tingimusi
- **Põhikoolide** prognoosimine **KOVide** kaupa
 - Igale KOV-ile vähemasti üks põhikool
- **Gümnaasiumide** prognoosimine **maakonna** kaupa
- Põhikooli ja gümnaasiumi käsitlemine eraldiseisvalt

Mida prognoos ei sisalda?

Põhikool

- **Õppekeele** erisust
- **Omandivormi** erisust
- Koolivalikust tekkinud liikumist KOVide vahel
 - Kui palju lapsi käib teise omavalituse koolides?

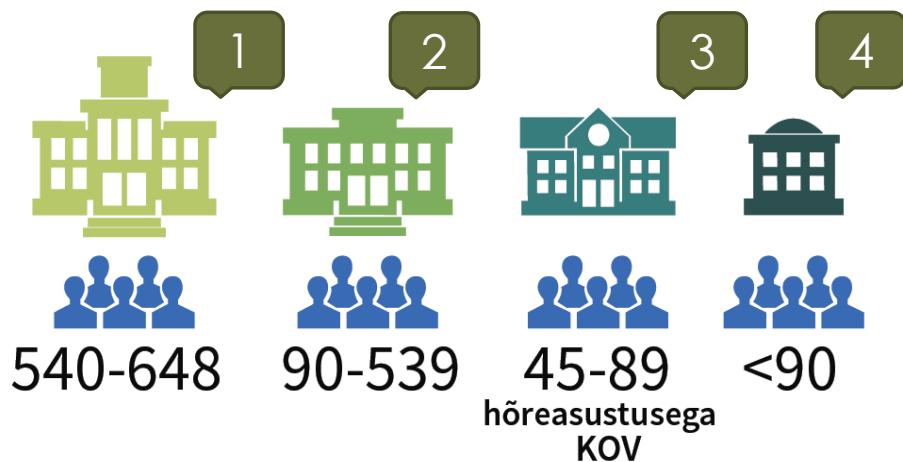
Gümnaasium

- Lisaks põhikooli tingimustele
- Ei prognoosita, kui suur peaks olema **maakondlik gümnaasiumikohtade vajadus**
 - **Praeguse koolivõrgu omapära** (mis koolid juba olemas on)

NB! ei vaata seda, kuidas jõuda praegusest koolivõrgust prognoositud olukorda ehk mis koole või kooliastmeid peaks sulgema

Prognoosi aluseks olevad koolitüübid

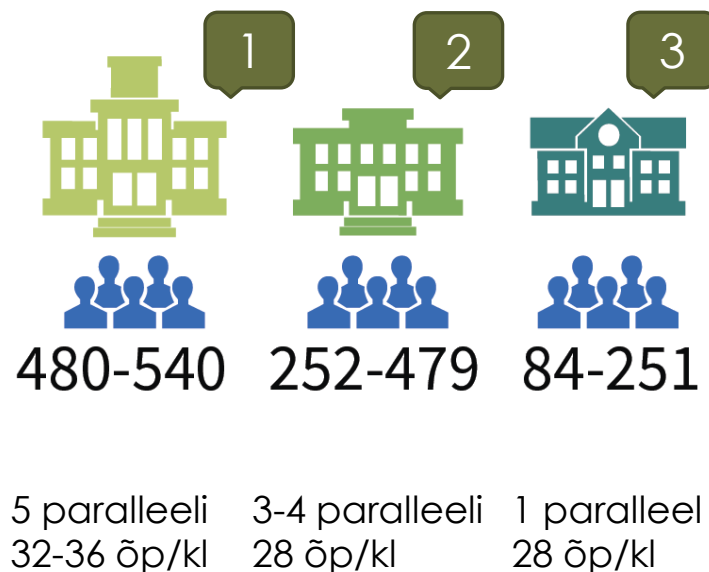
Põhikool

3 paralleeli
20-24 õp/kl

1 paralleel
10 õp/kl

Gümnaasium

Prognoosi põhimõtted

Põhikool

- Vähemasti üks PK igas KOVis
- Kodulähedus
- Võimalusel eelistame suuremat kooli

Gümnaasium

- Kaugus ei ole piirang, aga vähemalt üks gümnaasiumi igas maakonnas
- Võimalusel eelistame suuremat kooli
- Kodulähedus lisatud täiendava kriteeriumina

Sisendandmed

Põhikool

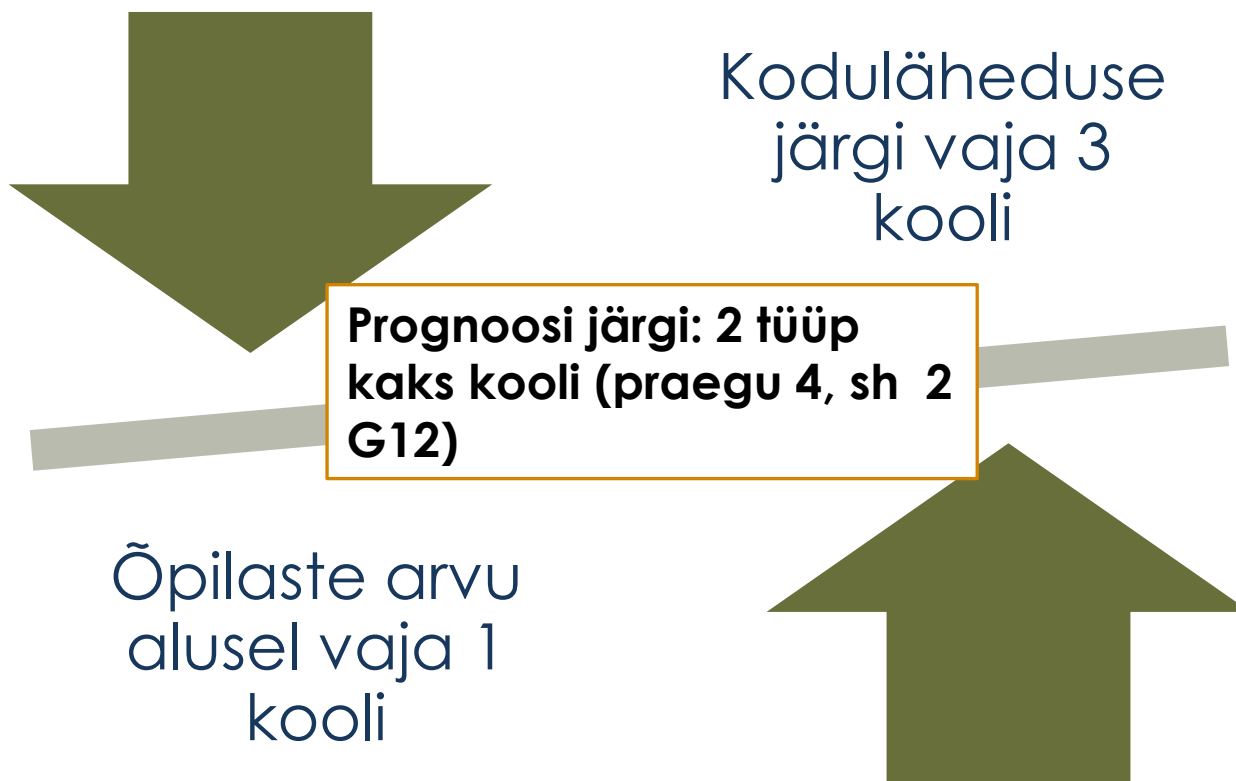
- **KOV tasemel**
 - HTMi kooliminejate prognoos 2013-2020
 - KOV pindala
 - KOV rahvastik 2013

Gümnaasium

- **Maakonna tasemel**
 - 3.-5. klassi õpilaste arv
 - Maakonna/linna pindala
 - Rahvastik 2013 (maakond/linn)

Näide, kuidas prognoosis kaaluti omavahel kodulähedust ja kooli suurust: Põlva vald

459 õpilaskoha vajadus 2020

Põhikoolid 2020

Linnas struktuurimuutused, maal
kooliastmete sulgemine

	Proгноositud koole	Koolide arv 2013	Erinevus
Harju maakond	108	133	-25
Pärnu maakond	25	44	-19
Viljandi maakond	14	29	-15
Lääne-Viru maakond	19	33	-14
Ida-Viru maakond	31	40	-9
Jõgeva maakond	13	22	-9
Lääne maakond	11	20	-9
Rapla maakond	14	21	-7
Järva maakond	13	18	-5
Põlva maakond	13	18	-5
Võru maakond	14	19	-5
Valga maakond	14	18	-4
Tartu maakond	42	45	-3
Hiiu maakond	4	6	-2
Saare maakond	17	18	-1

Näited (põhikool)

- **Tartu linn:** õpilaste prognoos üle 12 tuhande
 - Prognoosi järgi optimaalne 20 kooli (kõik tüüp 1 koolid)
 - Täna sees võrgus 20 kooli, nendest 10 G12
- **Kohta-Järve:** õpilaste prognoos üle 2 tuhande
 - Prognoosi järgi optimaalne 4 kooli (3 tüüp 1, 1 tüüp 2)
 - Täna sees võrgus 8 kooli, nendest 3 G12
- **Viimsi vald:** õpilaste prognoos üle 2 tuhande
 - Prognoosi järgi optimaalne 4 kooli
 - Praegu 3 kooli, 1 G12
- **Mustvee linn:** õpilaste prognoos 90
 - Prognoosi järgi optimaalne 1 (tüüp 4) kool
 - Täna sees võrgus 2 G12 kooli

Gümnaasiumid 2020

	Prognoositud koole		Koolide arv 2013	Erinevus	
	Linnad eraldi stsenaarium	Maakonnaülene stsenaarium			
Harju maakond	21	18	74	-53	-56
Ida-Viru maakond	6	5	22	-16	-17
Tartu maakond	7	5	22	-15	-17
Lääne-Viru maakond	3	2	12	-9	-10
Pärnu maakond	4	3	12	-8	-9
Valga maakond	2	1	7	-5	-6
Rapla maakond	1	1	6	-5	-5
Jõgeva maakond	2	1	6	-4	-5
Järva maakond	2	1	6	-4	-5
Põlva maakond	1	1	5	-4	-4
Viljandi maakond	2	2	6	-4	-4
Lääne maakond	2	1	5	-3	-4
Võru maakond	2	1	5	-3	-4
Saare maakond	2	1	4	-2	-3
Hiiu maakond	1	1	2	-1	-1
Kokku	58	44	194	-136	-150

Gümnaasiumivõrgu maakonnaülene prognoos 2020

Koolide arv 2013

● Koolide arv kokku

Prognoositud koolide arv 2020

● Tüüp 1 - 480-540 õpilast

● Tüüp 2 - 252-479 õpilast

● Tüüp 3 - 84-251 õpilast

Maakonnas õpilasi 2020

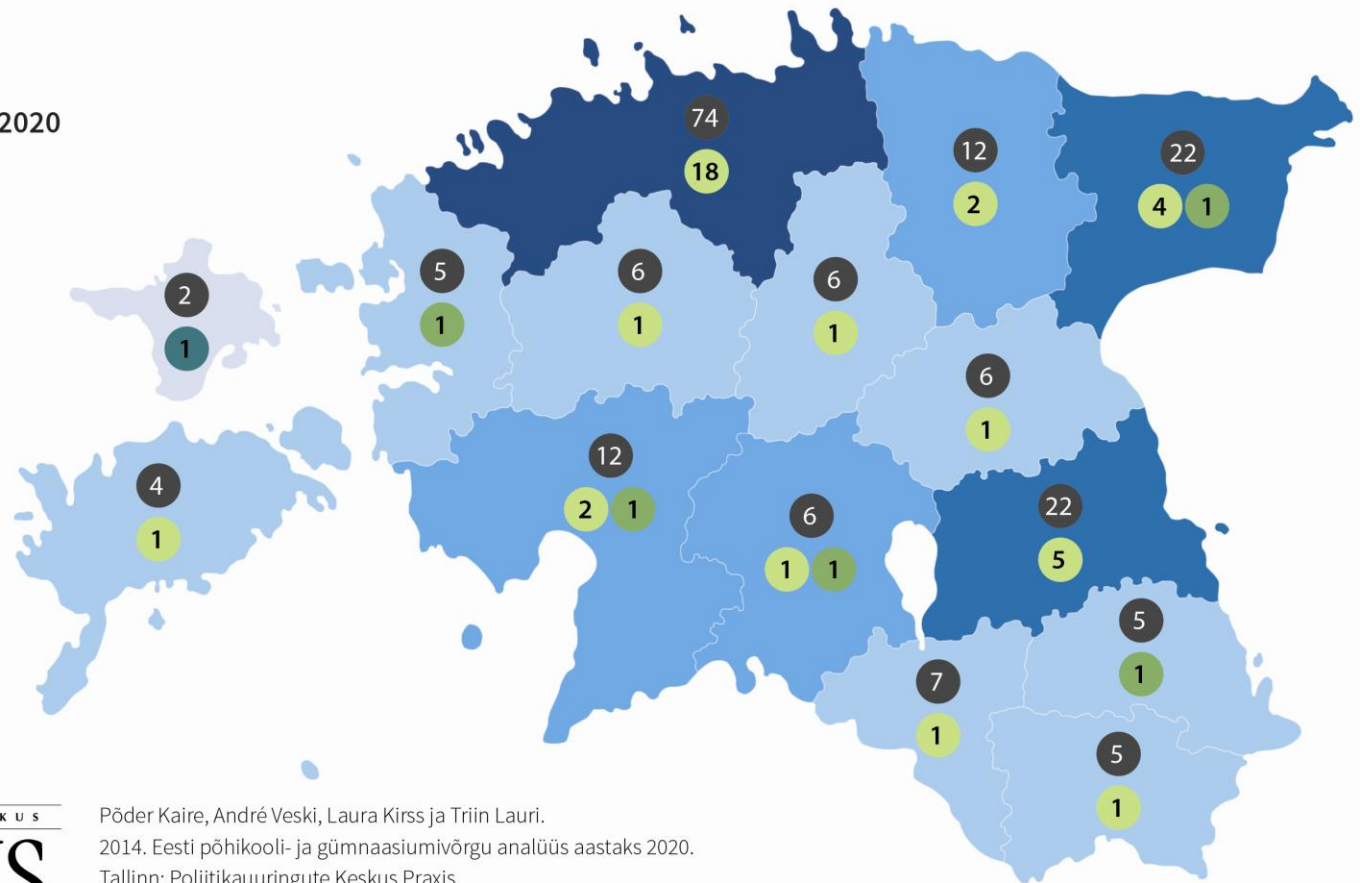
● ~10000

● ~2500

● ~1000

● ~500

● ~150

POLIITIKAUURINGUTE KESKUS

Pöder Kaire, André Veski, Laura Kirss ja Triin Lauri.

2014. Eesti põhikooli- ja gümnaasiumivõrgu analüüs aastaks 2020.

Tallinn: Poliitikauuringute Keskus Praxis.

www.praxis.ee

Uuringu tellis Haridus- ja Teadusministeerium

Näited (gümnaasium)

- **Harjumaa:** õpilaste prognoos 9500, sh Tallinnas 6500
 - Prognoosi järgi optimaalne 21 kooli, sh 13 Tallinnasse
 - Praegu 74 kooli, peale Tallinna kõik G12 koolid
- **Lääne-Virumaa:** õpilaste prognoos 1700, sh 550 Rakvere
 - Prognoosi järgi optimaalne 3 kooli, sh 1 Rakverre
 - Praegu 15 KOVist koolid 9, kõik G12
- **Hiiumaa:** õpilaste prognoos 233
 - Prognoosi järgi optimaalne 1 kool
 - Praegu 2 kooli, mõlemad G12 (109/45 õpilast)

Prognoosi kasutamine

- Prognoos võimaldab tingimusi varieerida (nt teepikkus, gümnaasiumis jätkajad, koolide täituvus)
- Paratamatud faktid: **demograafia, territoriaalne haldusjaotus, regionaalne areng** (linnastumise jätkumine)
- Arutamist vajavad küsimused:
 - **Mis on kodulähedus?**
 - **Kas peaks arvestama erinevate põhimõtetega linnas ja maal?**
 - **Kas tüübid on mõistlikud ja põhjendatud?**
 - **Kuidas soodustada KOVide koostööd?**

Kas koolivõrk võitleb seniste (majandus, regionaalse, demograafilise) arengu tagajärgedega või kujundab tulevast (majandus, regionaalset, demograafilist, sotsiaalset) keskkonda?

Aruanne ja slaidid: mottehommik.praxis.ee

Aitäh!

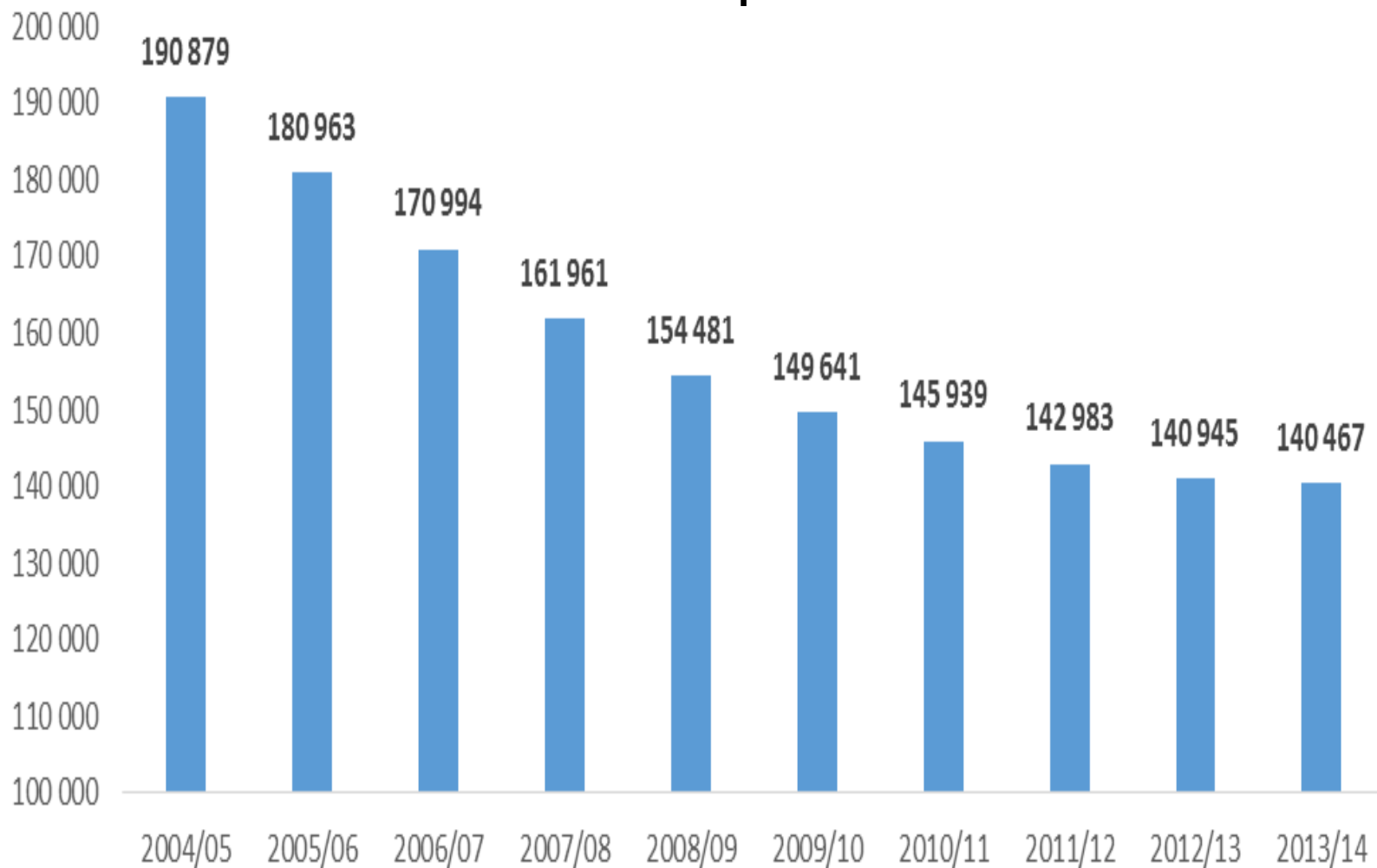

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

**Kellele ja milleks
prognoos mõeldud on
ja millist tuge pakub riik
omavalitsustele
koolivõrgu
korrastamiseks?**

**Janar Holm
Haridus- ja Teadusministeerium
kantsler**

Kahanev õpilaste arv

Arutelu: Milliseid samme tuleb astuda ja kelle poolt, et koolivõrgu korrastamine mõistlikult jätkuks?

Tiia Teppan, Tartu abilinnapea

Siim Suursild, Audru vallavanem

Kalev Härk, Valga linnapea

Rivo Noorkõiv, OÜ Geomedia juhataja

Kalle Küttis, HTM koolivõrgu juht

Laura Kirss, Praxise analüüsi autor